

СТЕЖА ЛІСОВСЬКОГО

Сценарій багатосерійного короткометражного ігрового фільму

Автор

Стас Дем'янчук

Частина 3 – Великдень

ІНТ. ЗАЛА.

У святковій залі/салоні зібрались старшини УСС, більшість у формах, з дружинами. В руках тримають келихи з випивкою, стоять і сидять за столиками. Грає музика.

ТИТР

«Львів. Осінь 1914»

Ми проходимо повз групу старшин, які розмовляють між собою. Серед них Коссак (35) і Горук (34).

КОССАК

Добровольців було з тридцять тисяч, а на фронт піде в десять разів менше! То все завдяки полякам..

ГОРУК

Я чув, що вони напали на одного з членів пласту біля університету, побили бідолаху, бігме, поляки надто сильно тут себе ставлять..

КОССАК

А редакція поляцької газети «Галичина» вкрай неадекватно описувала вишкіл..

Минаємо групу і рухаємось по залі. Ми чуємо розмову групи, серед якої Вітовський (29), Волошин (32), Калнишевський (25), Лісоруб (33) та кілька їхніх дружин.

ВІТОВСЬКИЙ

Прошу до знайомства, мила, це поручик Волошин, це хорунжий Калнишевський і чотар Лісоруб.

ДРУЖИНА ВІТОВСЬКОГО

Як приємно зустріти вас, пани, Віктор
багато розповідав мені про ваші
пригоди.

ВОЛОШНИН

Нам не менш приємно (цілує руку),
надіюсь, попереду у нас ще багато
спільних пригод, про які Віктор
книжки писатиме.. Пане Вітовський, а
чи вже є інформація, куди ми
потрапимо після управи?

ВІТОВСЬКИЙ

Карпати, карпати, друзі мої. Будемо
боронити древні перевали.

КАЛНИШЕВСЬКИЙ

Я чув, там москалі швидко
прориваються, ледь стримують їх.

ЛІСОРУБ

Нічого нічого, ми їх швидко зупинимо.

Вони сміються і відсьорбують з бокалів. Рухаємось між людьми і
зупиняємось біля групи офіцерів з дружинами, біля яких стоїть
Лісовський.

ГАВРУШКО (27)

Ну, панове офіцери, вип'ємо за
завтрашній виступ. Нас чекає фронт.

КОЖЕДУБ (29)

За український нарід!

ВСІ РАЗОМ

За Україну!

Всі випивають з бокалів. Ми спостерігаємо за двома офіцерами що
пліткують.

ОФІЦЕР 1

Це Антін Лісовський там стоїть?

ОФІЦЕР 2

Та, та, він.

ОФІЦЕР 1

А він же жонатий, хіба ні?

ОФІЦЕР 2

Жонатий, та там всьо дуже дивно.
Дружина його чи то полячка, чи то має
польське коріння, її брат редактор
польської газети, висміював Антіна ще
з пласту, та і веде антиукраїнську
пропаганду в своїх газетах поляцьких.
Ти чого думаєш Антін такий понурий і
постійно сам?

ОФІЦЕР 1

Але ти диви, якщо все так, а він не
цурається діла. Хоч і по жінці всі
ополячені.

ОФІЦЕР 2

Ну, як сім'янин, скажу, що він ще
поцурається. Дружина його гарна пані,
очей не відвести, як бачать її з
Антіном, я і не знаю, чи я б в його
випадку пішов за ділом, чи за сім'єю.
Диви як важко йому, тож видно, що
його деруть терзання. Ще побачим, чи
він витримає того діла..

Офіцер 2 випиває шампанське залпом і вливається в натовп офіцерів.

ІНТ. КВАРТИРА. ДОЩОВИЙ РАНОК.

Пара рук застібає пояс, комір. Антін Лісовський одягає жупан,
руками розгладжує його. Він зібраний на війну.

БОЖЕНА

(пол.) ти таки йдеш на фронт..

Дружина Лісовського (23) стоїть в одному нічному спершись на одвірок в спальню. Лісовський мовчки дивиться на неї.

БОЖЕНА

(пол.) В тебе є ще момент, щоб все обдумати. Владислав сказав, що ще міг би взяти тебе в редакцію, так ми швидко б назбирали на власний будиночок і..

Лісовський кидає на плечі сумку, одягає мазепинку і йде до дверей. Він хапається за дверну ручку.

БОЖЕНА

(пол.) Стій.. хоча б заради нашої дитини..

Лісовський зупиняється. Стоїть непорушно якийсь час.

БОЖЕНА

(пол.) Так, я вагітна..

Антін стоїть не обертаючись якусь мить, а потім різко відчиняє двері і виходить. Божена, ридючи, падає на підлогу.

НАТ. ТАБІР УСУСІВ.

Лісовський сидить в траншеї і курить цигарку. Деякі стрільці з рушницями стоять на поготові. Деякі займаються своїми справами. поруч сидить Матчак і малює писанку. Вдалечі чути канонаду. Злегка падає сніг.

МАТЧАК

І бомблят і бомблят і бомблят. Хоч би
й Бога побоялісі. Таке світло на носі,
ай, нехристі.

Підосільський йде траншеєю. Він рухається повз криївку, а потім зупиняється, заходить.

ІНТ. КРИЇВКА.

Михальчук (38) годує супом німого хлопчика, який одягнений у військовий жупан і мазепинку. Мельник змальовує цю сцену.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

Панове стрільці, ви не бачили де
поручик... Що тут робить це дитя?

МЕЛЬНИК

Його з госпіталя нам дали, доктор
сказав, щоб ми його сі кудись
відвели. А куди ти його відведеш?
Рідні певне нема, та і не скаже він
нічого, в лісі теж не лишати. Скоро
великодні відпустки, хлопці казали,
шо додому візмут, он же старий Матчак
казав, що забере, якщо ніхто.. бігме
заберут.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

Ви розумієте, що у нас тут фронт! Тут
любої миті може бути обстріл чи
бомбардування, а тут, тут дитя.

МЕЛЬНИК

Ну це ж всього день другий, там вже хлопці свої речі пакують. А на свято хто буде стріляти. Тим більше, ми закопані глибоко, а хлопці наші стріляють влучно.

МИХАЛЬЧУК

Ну шо, вояка, поживеш ще з нами, повоюєш?

Хлопчик усміхнено дивиться на Підосільського.

МИХАЛЬЧУК

Нравиця йому тутка, он скільки картинок дедьо намалював сі, є на шо погледіти.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

А поручик знає?

МЕЛЬНИК

То в Матчака питати треба, він там на караулі з ним сидить, мав був розказати.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

А-ай! (махає рукою)

Підосільський виходить.

НАТ. ТАВІР УСУСІВ

Стрільці в траншеї. Мовчанка. Тихо щось бурмоче Матчак для Лісовського. Всі займаються своїми справами. Один усус тримає у руках фотокартку дівчини.

КЛИМЧУК (20)

Я б написав для москалів привітання «Христос Воскрес».

ШИЙКІВ (24)

Ти шо, здурів?

КЛИМЧУК

Чого це, дайте фарбу, я візьму снаряд і напишу «ХВ»!

Укуси сміються.

МАТЧАК

А чи не боїсі ти, шо москалі тобі пришлют «ВВ»?

КЛИМЧУК

Так уже як тиждень шлють без перестану. Якщо так і буде, то хто додому нас пустит? Не знаю як ви, а я хочу додому, мамцю побачити, сестричку.

МАТЧАК

О, ну слухай, всі хочут. У кожного тут кобіта чи неня, чи сини підростают. Он у Григорця коли вісілле було? Григорець!

ГРИГОРЕЦЬ (21)

Два місяці тому, просто перед оцим усім.

Григорець знову дивиться на фотокартку.

МАТЧАК

Ну щасливий кожний, хто такіх цімборів тут замав, і ще щасливіший, кого у хати чекає дружина.

Лісовський курить і дивиться вдаль. По траншеях іде Підосільський.

ШИЙКІВ

Пане хурунжий, може голову прихилите,
а то москаль бахне та і все.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

Та якщо уже мало б, то давно знесло.

ШИЙКІВ

Не вечір ще, москалі тут за кожним
кущем сидять і нас чують, ми просто їх
не бачимо.

КЛИМЧУК

Та нікого тут нема. Дерева куці.
Дурні вони під горою в таких холод
сидіти.

ЛІСОВСЬКИЙ

Тиша!

Лісовський дивиться перед траншей – у густий ліс. Всі замовкли.

МАТЧАК

(тихо) Чують нас, чують.

Лісовський руками показав сигнал готуватись. Усуси заряджають
рушниці. Ми рухаємось траншеями. Солдати перешіптуються і чекають.
Підосільський, нахилившись йде траншеями до Лісовського.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

Я від Коссака. Із трьох стеж, які
вели розвідку між Плічкою і Маківкою,
повернулась лиш одна.

ЛІСОВСЬКИЙ

Вони уже розсипались по лісі.. Наніч
подвоїмо кількість вартових.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

Матчак діло казав, в цих лісах
нечисті вистачає, дивитись перед себе
страшно.

ЛІСОВСЬКИЙ

Хай би Матчак розказав, як писанки
малює, глянь які гарні. (усміхається)

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

О, стосовно хлопчика, якого ми
знайшли..

До офіцерів підбігає усус.

СТРІЛЕЦЬ

Пане поручик! Сотник збирає офіцерів,
негайно явитись.

ЛІСОВСЬКИЙ

Вже йду. (До
Підосільського) Перепрошую, продовжимо
бесіду після зборів.

Підосільський дивиться йому в слід і йде до Матчака, який малює
писанки.

МАТЧАК

А ви, пан хурунжий, писанки малювали?

Пройшов час. На вулиці помітно темнішає. Усуси тримають позиції.

КЛИМЧУК

(хакає на руки) Чорта ж холодно. Щось
би міцне зараз.

ШИЙКІВ

Міцні обійми москалів (сміється).

КЛИМЧУК

Ну тебе, не смішно.

ШИЙКІВ

Я думаю, що перед светом ніц нема тут
нікого.

Матчак розмовляє з Підосільським. Той нотує.

МАТЧАК

А у нас у селі всі біля церков
обмінюють крашанки, дівки дарят
легіням, яких вони собі запримітили,
коли я був сі молодий, то наносили
мені кошика цілого..

По траншеї йде Лісовський.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

Що, по криївках?

ЛІСОВСЬКИЙ

Так, лишаємо сторожу. Доручаю вам
розприділити її.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

Так є. Чота, слухай мою команду!

Лісовський втомлено спирається на стіну траншеї. Він дивиться в
ліс. В темряві він побачив ледь-ледь видний спалах сірника.

ЛІСОВСЬКИЙ

Пане хорунжий, відмінити відбій. Там
хтось закурив.

ПІДОСІЛЬСЬКИЙ

Ви впевнені?

З лісу пролунав постріл і влучив у дерево біля Підосільського.

ЛІСОВСЬКИЙ

До бою!

З лісу вибігають москалі. Починається атака. Ми спостерігаємо бій. Наступ короточасний, росіяни швидко відступають. Усуси радіють. Наступний кадр – бомбардування позицій усусів.

ІНТ. КРИЇВКА.

В криївці, при тьмяному світлі сидять шість усусів. Ззовні чути вибухи. Тремтить земля, сиплеться зі стелі.

МАТЧАК

Курча, на саме свето, нехристи. Так
бити в саму ніч.

Кілька молодих усусів здригаються від кожного вибуху. Матчак дивиться на хлопча, закутане в шинель. Хлопчик спокійно спить.

МАТЧАК

Бачили? Як спит легінь. Я ж казав, що
він не просто так тут. Чудасі,
чудасі. Чого тільки не увидиш на
війні.

Матчак бере до рук писанку і киває до Мельника.

МАТЧАК

Христос Воскрес.

Мельник теж бере писанку і підсідає до Матчака, чути бомбардування.

